

Beszámoló

A 2015. évi

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

Az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: gyermekvédelmi törvény) 96.§ (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal- átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő testület megtárgyal.

Az értékelést meg kell küldeni a megyei gyámhivatalnak. A megyei gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat 60 napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait, az állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselő- testületet hogy a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/ 1997. (IX.10.) Korm. Rendelet 10. sz. melléklete határozza meg a beszámoló főbb értékelési szempontjait a következők szerint:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Bélmegyer község demográfiai mutatói az alábbiak szerint alakulnak, különös tekintettel a 0 – 18 éves korosztályra:

	2013.01.01. állapot alapján (fő)	2014. 01.01. állapot alapján (fő)	2015. 01.01. állapot alapján (fő)	2016.01.01. állapot alapján (fő)
0-2 évesek	20	17	16	15
3-5 évesek	23	17	15	18
6-14 évesek	80	78	77	74
15-18 évesek	51	46	43	38
Összesen:	174	158	151	145
Állandó lakosság:	1046	1028	1007	1003

2015. év folyamán 8 várandós kismama volt, és 7 gyermek született, jelenleg 1 várandós kismama van, és 2016. év folyamán eddig 1 gyermek született.

A községben, óvodai nevelés és az 1-3 osztályos iskolai oktatás helyben működik. Negyedik évfolyam nincs. A felső tagozat 5-8 osztályig a Mezőberényi Általános Iskolába jár be minden tanítási napon. (fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ)

A 2015/2016. tanévben az önkormányzati fenntartású önálló intézményben a Bélmegyeri Óvodában 2015-ben beíratott gyermekek száma 18 fő volt, ebből hátrányos helyzetű nincs,, halmozottan hátrányos helyzetű, 1 fő. Fontos megjegyezni, hogy A Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium tagintézményként működő oktatási egységében 2011. szeptember 1-jétől sajnos csak 1-4 osztály indult helyben a kis gyermeklétszám, valamint a működési finanszírozás csökkenése miatt. (Jelenleg azonban csak 1-3 osztály van, 4. évfolyam sajnos nincs.) A 2015/2016-os tanévbe beíratott gyermekek száma: 18 fő, ebből nincs sem halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, sem hátrányos helyzetű tanuló.

Az 5-8 osztályos tanulók – 27 gyermek - a Mezőberényi kistérségi iskola székhelyén, Mezőberényben folytatják tanulmányaikat, közöttük a hátrányos helyzetű 4 fő., továbbá a halmozottan hátrányos helyzetű 2 tanuló.

2. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmények

a) **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** 78 gyermek részére került megállapításra az elmúlt évben:

<i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek korcsoportos megoszlása 2014-ben</i>					
	0-6 év	7-14 év	15-18 év	19 év fölött	ÖSSZESEN
Gyermekek száma	6	34	23	15	78
ebből tartósan beteg, fogyatékos	1	4	1	0	6

A benyújtott kérelmek esetében 5 db lett elutasítva mivel az egy főre eső jövedelem a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladta. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 2015. év folyamán összesen két alkalommal - a 2015. 08.01. napon érvényes ellátással rendelkező gyermekek – augusztus hónapban 5.800,- Ft/fő értékű ERZSÉBET UTALVÁNYT kaptak 75 gyermekre tekintettel – összesen 435.000,- Ft összegben, és - a 2015. november 01. napon érvényes ellátással rendelkezők - , 2015. november hónapban 5800,- Ft/fő értékű ERZSÉBET UTALVÁNYT kaptak, 73 gyermekre tekintettel, összesen 423.400,- Ft összegben.

A gyermekvédelmi támogatás folyósítása az egy keresettel rendelkező, munkanélküli ellátásban, szociális segélyben részesülő, illetőleg közfoglalkoztatásban résztvevő családokra jellemző, legtöbbször két vagy több gyermek után.

b). Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény nem került megállapításra.

3. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.

- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat tevékenységeinek bemutatása

A Szolgálat 2014.január 1-től kezdődően a Gyermekjóléti Szolgálat a Szeghalom Többcélú Kistérség által fenntartott Dévaványai Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézményéhez tartozik, a családgondozói feladatokat kéthetente 3 órában a muronyi kolleganő Jeneiné Batízi Julianna látta el. A feladatellátás 2015-ben sem változott.

A gyermekjóléti szolgáltatás működését elsősorban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg, nagy hangsúlyt fektetve a *gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, a gyermekek családban történő felnevelkedésének elősegítésére.*

Tevékenységeinek célja a gyermek családban történő nevelkedésének, testi, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a családjából kikerült gyermek mielőbbi visszahelyezése. A veszélyeztetettség a gyermekvédelmi törvény szerint „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza”.

Szolgálatunk a törvényi előírásnak megfelelően a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetett a gyermekekkel közvetlenül kapcsolatban álló szakemberek, intézmények bevonásával. A jelző rendszer tagjai a védőnő, gyermekorvos, közoktatási intézmények, a gyámhatóság, rendőrség, ügyészség, bíróság. Tapasztalatom szerint csak egy jól működő észlelő és jelzőrendszer képes a veszélyeztetettség időbeni felismerésére, a gyermekjóléti szolgáltatásba való irányítására, a család erőforrásainak feltárására, a problémamegoldó eljárások tervezésére és lebonyolítására, az érintettek „képessé tevésére”, valamint az elért eredmények tartós fenntartására. Ehhez pedig elengedhetetlenül fontos a megfelelő információáramlás, melynek érdekében egy-egy konkrét gyermek esetében, rendszeresen felkerestem a pedagógusokat, óvónőket, hogy kölcsönösen tájékoztathassuk egymást a problémákról. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, tevékenységük összehangolása érdekében szakmaközi megbeszélést hívtam össze. A megbeszélések célja a gyermekek veszélyeztetettségét előidéző okok feltárása, illetve ezek megoldására javaslatkészítés, az egyes

szakemberek feladatainak meghatározása és közöttük való megosztása, ezzel is segítve a problémák hatékonyabb megoldását.

A tagok kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Gondozásban részesülő gyermekek korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlása 2015. évben

Gondozás típusa	Fiú					Lány					Mindösszesen:	Családok száma:
	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen:	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen:		
Alapellátott	-	-	1	1	2	-	-	1	-	1	3	3
Védelembe vett	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Átmeneti nevelt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utógondozott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	-	-	1	1	2	-	-	1	-	1	3	3

A gyermeklétszám a tavalyi évhez képest nem változott, a gyermekvédelmi rendszerbe bekerülő családok száma két fővel csökkent. A tavalyi évben 3 gyermek gondozása történt alapellátás keretein belül

A tavalyi évben új ellátásba vétel nem történt, folyamatban volt egy alapellátott gyermekek védelembe vétele.

A segítségnyújtás elsődleges módja az *alapellátásban* történő családgondozás, mely mindenkor a segítő kapcsolatra épül. Az alapellátás keretében gondozott gyermekeknél a rendszeres kapcsolattartás, az információnyújtás, hivatalos ügyek intézésének segítése,

tanácsadás és a segítő beszélgetés általában segíti a felmerülő probléma kezelését, megoldását. Amennyiben a veszélyeztetettség alapellátás igénybe vétele mellett nem szüntethető meg, a családgondozó javaslatot tehet a védelembe vételre. A családgondozó a védelembe vételt követően kötelező együttműködés keretében egyéni gondozási-nevelési tervet készít a család, és szükség esetén az érintett szakemberek bevonásával. A szolgáltatás igénybevétele során a gyermekek élethelyzetének feltárását, sorsának megtervezését és végigkísérését írásban rögzítjük.

A védelembe vett gyermekek esetében a rendszeres kapcsolattartás, tanácsadás, információnyújtás, szülőkkel, intézményekkel való szoros együttműködés illetve az érintett szakemberek segítségével érhető el pozitív változás. Amennyiben a védelembe vétel nem éri el célját és a veszélyeztetettség nem szűnik meg, vagy tovább súlyosbodik, akkor a szakemberek mérlegelik a gyermek családból való kiemelését, és ha más megoldást nem találnak a veszélyeztetettség megszüntetésére, akkor a gyermekjóléti szolgálat javaslattal élhet az illetékes Járási Gyámhivatalok felé a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésével kapcsolatban.

Több család esetében évekig is fent kell tartanunk az alapellátást vagy védelembe vételt, mire megszüntethető a gyermek veszélyeztetettsége, hiszen ennek elhárítása csak hosszadalmas családgondozói munkával érhető el.

A szolgáltatást igénybevevők együttműködési hajlandóságán, valamint a veszélyeztetettség, a probléma súlyosságán múlik, hogy a gyermekkel és azok családjával alapellátás keretében foglalkozunk, vagy hatósági intézkedésre, védelembe vételre kerül sor.

2015. évben a jelzőrendszer által küldött jelzések számát az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Védőnői jelzés	1
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	-
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-
Közoktatási intézmény	-
Rendőrség	1
Pártfogó felügyelet	-
Állampolgár	1
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	1
Összesen:	4

A családgondozás történhet önkéntes megkeresés alapján, jelzőrendszer által küldött jelzésre, valamint együttműködési kötelezésként (védelembe vétel, szakellátásban lévő gyermek családja).

A tavalyi év során 4 jelzés érkezett a gyermekjóléti szolgálathoz, ez a négy jelzés ugyan azt a gyermeket érintette.

2012. szeptember 1-től a tanulók tankötelezettsége a 16. életévük betöltésig tart, ezt követően hiányzásuk esetén az iskola nem küld jelzést a gyermekvédelmi rendszer felé. Azok az igazolatlanul hiányzó gyermekek, akik 16. életévüket betöltötték és nem tanköteles korúak, leginkább kimaradnak az iskolából, legtöbb idejüket otthon, vagy csavargással töltik. Amennyiben időközben mégis a tanulást választanák, másik iskolába való beíratásuk csak a következő tanév szeptemberében lehetséges, mert a magas gyakorlati óraszámok miatt év közben nem tudják felvenni őket. Álláskeresőként a Munkaügyi Központokban jelentkezhetnek, ahol – életkorukból adódóan – sem munkát, sem pedig tanfolyamot nem igazán tudnak nekik ajánlani.

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa az ellátott gyermekek száma szerint:

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)	Érintett gyermekek száma (fő probléma szerint)
1. Gyermeknevelési	18	3
2. Anyagi (megélhetési, lakhatási)	8	3
3. Szülők vagy család életvitele	16	2
4. Magatartászavar, teljesítményzavar	13	3
5. Családi konfliktus	13	2
6. Szülői elhanyagolás	-	-
7. Szenvedélybetegség	-	-
8. Beilleszkedési nehézség	3	1
9. Fogyatékoság, retardáció	-	-
10. Családon belüli bántalmazás	-	-
Összesen:	71	14

Elsődleges problémátípus a szülők vagy a család helytelen életvitele, mely nagy hatással van a gyermekek viselkedésére. További probléma még a gyermekneveléssel kapcsolatos nehézségek. Tapasztalatom alapján a gyermeknevelési problémák hátterében szinte minden esetben a következtelen nevelési mód áll, valamint fellelhető a család működési zavara is.

Az előzőekben leírtak okán egyre több a probléma a gyermek magatartásával, teljesítményével. A szülői konfliktusok, helytelen életvitelük kihat a gyermek tanulmányi eredményeire is, teljesítménye romlik.

Továbbra is nagy gond a munkanélküliség, a mélyszegénység, a családok teljes eladósodása, a közüzemi díjtartozások felhalmozódása illetve emiatt a szolgáltatások kikapcsolása.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma a 2015-es évben:

Megnevezés	Szakmai tevékenység száma	Érintett gyermekek száma
Információnyújtás	13	3
Segítő beszélgetés	20	3
Tanácsadás	19	3
Hivatalos ügyekben való közreműködés	8	2
Családlátogatás	7	3
Közvetítés más szolgáltatásba	2	1
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-	-
Átmeneti és tartós védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-	-
Védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-	-
Elhelyezési értekezleten való részvétel	-	-
Konfliktuskezelés	-	-
Adományozás	-	-
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása	-	-
Összesen:	69	15

A szakmai tevékenységek közül évről-évre az információnyújtást veszik igénybe a legtöbben és leggyakrabban. Ezt követően a hivatalos ügyek és saját ügyek intézésében jelentkezik a legtöbb igény. Mind a tanácsadás, mind a segítő beszélgetés a családgondozók a segítő szakma hatékony eszközeként alkalmazzák magas számban, akár a gyakoriságot, akár az igénybevevők létszámát nézzük.

A települési gyermekjóléti és családsegítő Szolgálat működtetése tekintetében 2016.01.01-től változás következett be, a feladatokat Kamut és Bélmegyer településeken Kamut Község Önkormányzata látja el a Szeghalmi Társulás Dévaványai Intézménye helyett. A feladat ellátásért Kamut Község Önkormányzata felelős.

4. Egyéb a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli, természetbeni juttatások:

- a) A 2015. első félévében 1 esetben került kifizetésre 10.000 Ft összegű **óvodáztatási támogatás, mely ellátási forma a második félévre már megszűnt.**
- b) A 2015-ös évben 2 fő részére biztosított az önkormányzat havi 3.000.-Ft összegben **Bursa-Hungarica** ösztöndíjat, melyet 10 hónapon keresztül folyósított, azaz 60.000 Ft éves támogatást adott így a felsőoktatásban tanulók részére.
- c) Képviselő-testületi döntés alapján iskolakezdekor az **óvodások tisztasági csomagot** kaptak.
- d) Az óvodások és az általános iskolások részére **karácsonyi csomagot** ajándékozott a képviselő testület.
- e) A **nyári gyermekétkeztetés** keretén belül a helyi főzőkonyha közreműködésével 55 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek egyszeri, meleg ételt kapott, 47 étkezési napon keresztül. A gyermekek az ebédet átvehették, illetve elfogyasztották az önkormányzati konyha étkezőjében felnőtt felügyelet mellett. A nyári gyermekétkeztetés összköltsége 1.128.160,- Ft volt.
- f.) 2015. évben összesen 1 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek részesült az önkormányzat saját költségvetése terhére pénzbeli ellátásban (útiköltség térítés) havi 10.000,- Ft összegben, összesen 120.000,- Ft értékben.

5. Gyermekétkeztetés megoldásának módja:

Az önkormányzat saját fenntartású főzőkonyhája segítségével az év közbeni gyermekétkeztetést helyben folyamatosan biztosította és jelenleg is biztosítja.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatósági ellenőrzések alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Nem volt a 2015-ös évben.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések.)

Az állam részéről a munkanélkülivé vált, és tartós munkanélküli szülők gyermekei részére rendszeres oktatás- képzés és egyéb havi támogatás nyújtása.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Iskolarendőri program, mely elsődlegesen az iskolásokat, de az óvodásokat is magába foglalja, aminek keretén belül bűnmegelőzési részt kis mértékben, inkább figyelemfelhívást közlekedési és más veszélyforrás elhárítása érdekében.

A 2015-ös évben bűncselekményt elkövető gyermek nem volt, illetve fiatalkorú 1 fő volt. (betöréses lopást követett el), szabálysértést elkövető kiskorú nem volt.

Anyagi körülmény, szülői felügyelet hiánya, valamint a nemtörődömség játszik szerepet a bűnelkövetés okaként.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek. (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog prevenció)

A civil szervezetek főként a szabadidős programok megszervezéséhez, lebonyolításához nyújtanak hasznos segítséget.

Már évek óta rendszeressé vált, hogy a nyári szünet idejére a gyermekek részére tartalmas programok kerülnek megszervezésre, ami főként a könyvtári feladatokat ellátó kollégának és a lelkes szülőknek köszönhető. Megrendezésre került az egy hetes gyermektábor, ami tartalmas napközbeni elfoglaltságot jelentett a gyermekeknek. Naponta 40-50 gyermek vett részt a kézműves, sportos, ügyességi foglalkozásokon, volt közös főzés a nyugdíjasokkal. Emellett volt rendhagyó irodalomóra Péter Erika íróval, valamint ismerkedés természeti parkunkkal, annak élővilágával. A fenti programok színesítették a gyermekek nyári szünidejét.

Összességében megállapítható, hogy 2015. évben - hasonlóan az előző évekhez - az önkormányzat és a gyermekvédelmi feladat ellátásában közreműködő szervezetek hatékonyan együtt tudtak dolgozni, mind a megelőzés, mind az egyes ellátások megszervezése területén.

Javaslom a képviselő-testületnek a beszámoló megtárgyalását és ezt követő jóváhagyását.

Bélmegyer, 2016. május 18.

